C/2024/1198

23.2.2024

P9_TA(2023)0341

Uporaba Solidarnostnega sklada Evropske unije za pomoč Romuniji, Italiji in Turčiji

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 4. oktobra 2023 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije za pomoč Romuniji in Italiji v zvezi z naravnimi nesrečami v letu 2022 ter Turčiji v zvezi s potresi februarja 2023 (COM(2023)0381 – C9-0318/2023 – 2023/0297(BUD))

(C/2024/1198)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2023)0381 – C9-0318/2023),

— ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije ([1]),

— ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 ([2]) in zlasti člena 9 Uredbe,

— ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovodenju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za njihovo uvedbo ([3]), zlasti točke 10,

— ob upoštevanju posebnega poročila Medvladnega foruma o podnebnih spremembah (IPCC) o globalnem segrevanju za 1,5 °C, njegovega posebnega poročila o podnebnih spremembah in zemljiščih ter njegovega posebnega poročila o oceanih in kriosferi v spreminjajočem se podnebju,

— ob upoštevanju sporazuma, sprejetega na 21. konferenci pogodbenic UNFCCC (COP21) 12. decembra 2015 v Parizu (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. maja 2021 o pregledu Solidarnostnega sklada Evropske unije ([4]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. decembra 2022 o nadgradnji večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027: odporen proračun EU, primeren za nove izzive ([5]),

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračun (A9-0269/2023),

A. ker so med 15. in 17. septembrom 2022 osrednje italijanske regije prizadele rečne in hudourniške poplave, kar je po ocenah italijanskih organov povzročilo skupno neposredno škodo v višini 837,56 milijona EUR;

B. ker je jugovzhodni del Romunije konec junija in v začetku julija 2022, prizadela huda suša, ki je po ocenah romunskih oblasti povzročila skupno neposredno škodo v višini 1,31 milijarde EUR;

C. ker sta 6. februarja 2023 regijo Kahramanmaraş v južni Turčiji prizadela dva večja potresa z močjo 7,8 M_w in 7,5 M_w ([6]), 20. februarja 2023 pa je še en silovit potres z močjo 6,3 M_w stresel regijo Hatay in po ocenah Komisije povzročil neposredno škodo v višini 78,8 milijarde EUR;

([1]) UL L 311, 14.11.2002, str. 3.
([2]) UL L 433 I, 22.12.2020, str. 11.
([3]) UL L 433 I, 22.12.2020, str. 28.
([4]) UL C 15, 12.1.2022, str. 2.
([5]) UL C 177, 17.5.2023, str. 115.
([6]) M_w – Richterjeva lestvica magnitude potresa ali momentna magnitudna lestvica.

1. izraža globoko solidarnost z vsemi žrtvami, njihovimi družinami in vsemi posamezniki, ki so jih prizadeli suša v Romuniji, uničujoče poplave v Italiji in potresi v Turčiji, pa tudi z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi ter nevladnimi organizacijami, ki sodelujejo pri nudenju pomoči;

2. pozdravlja ta sklep kot oprijemljivo in prepoznavno obliko solidarnosti Unije z njenimi državljani in regijami na prizadetih območjih v Romuniji, Italiji in Turčiji; ponovno poudarja, da je pomembno obveščati javnost o oprijemljivih koristih, ki jih prinaša Solidarnostni sklad Evropske unije, da bi še povečali zaupanje državljanov v orodja in programe Unije; poziva Komisijo in države članice, naj javnost izčrpneje obveščajo o ukrepih, ki se izvajajo s finančnimi sredstvi v okviru Solidarnostnega sklada Evropske unije;

3. poudarja, da je hudih in uničujočih naravnih nesreč v Evropi vse več; poudarja, da se bodo zaradi podnebnih sprememb še bolj okrepili in razširili ekstremni vremenski pojavi, kakršni so nastali v Romuniji in Italiji in so povzročili izredne razmere; poudarja, da je Solidarnostni sklad Evropske unije le kurativni instrument in da podnebne spremembe zahtevajo predvsem preventivno politiko v skladu z mednarodnimi zavezami Unije in zelenim dogovorom; zato poziva Unijo, naj naredi več za boj proti podnebnim spremembam doma in po svetu; v zvezi s tem poziva k reviziji uredb (ES) št. 2012/2002 in (EU, Euratom) 2020/2093, da bi bolje opredelili sredstva, dodeljena državam članicam in tretjim državam, saj so sredstva iz Solidarnostnega sklada Evropske unije omejena;

4. poudarja, da je rezerva za solidarnost in nujno pomoč (SEAR) stalno izčrpana, zato ne zadostuje za nadomeščanje posledic nesreč, ki jih povzroči človek, in naravnih nesreč, zlasti takšnih, ki so povezane s podnebnimi spremembami; poudarja, da sredstva ne zadostujejo za kritje potreb območij, ki so jih prizadele naravne nesreče; si postavlja načelno vprašanje, ali je Solidarnostni sklad Evropske unije ustrezno prilagojen prihodnjim posledicam podnebnih sprememb; obžaluje, da je najvišji znesek, ki je na voljo za uporabo Solidarnostnega sklada Evropske unije, veliko nižji od morebitnega zneska pomoči, ki bi ga lahko krili; ponavlja, da bi bilo treba v okviru vmesnega pregleda večletnega finančnega okvira občutno povečati razpoložljiva sredstva za Solidarnostni sklad Evropske unije; poziva Komisijo, naj poveča proračun rezerve za solidarnost in nujno pomoč, prav tako pa naj občutno poveča letni proračun Solidarnostnega sklada Evropske unije, da se bo mogoče z njim ustrezno odzivati na stopnjevanje naravnih nesreč v Uniji ter glede na obseg in ponavljajočo se naravo teh nesreč, zlasti v zvezi s podnebnimi spremembami, zagotoviti konkretno podporo prizadetim državam članicam;

5. poziva Komisijo, naj pripravi model za hitrejšo in pravočasno uporabo Solidarnostnega sklada Evropske unije, vključno z obravnavo vlog, da bodo lahko pristojni organi čim prej začeli obravnavati potrebe po obnovi; poudarja, da bi morali biti dodelitev nepovratnih sredstev iz Solidarnostnega sklada Evropske unije, njihovo upravljanje in izvrševanje čim bolj pregledni in da je treba nepovratna sredstva uporabiti v skladu z načeli dobrega finančnega poslovodenja; poudarja, da je treba nujno sprostiti finančno pomoč iz Solidarnostnega sklada Evropske unije, da bi pravočasno dosegla prizadete regije in da bi zagotovili podporo za zadevne operacije, kot so zahtevale države članice, na primer za sanacijo infrastrukture, reševalne službe, vključno z ukrepi za gašenje požarov, obnovo prizadetih kmetijskih območij in oskrbo z vodo;

6. odobri sklep, priložen tej resoluciji;

7. naroči svoji predsednici, naj podpiše ta sklep skupaj s predsedujočim Svetu ter poskrbi za njegovo objavo v *Uradnem listu Evropske unije*;

8. naroči svoji predsednici, naj resolucijo skupaj s prilogo posreduje Svetu in Komisiji.

PRILOGA

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije za pomoč Romuniji in Italiji v zvezi z naravnimi nesrečami v letu 2022 ter Turčiji v zvezi s potresi februarja 2023

(Besedilo Priloge na tem mestu ni navedeno, saj je enako končnemu aktu, Sklepu (EU) 2023/2192.)